

Contactpersoon

F.R. Smeets

frank.smeets@nationaalarchief.nl

Onze referentie

Datum

24 september 2024

verslag

DUTO-risicobeoordeling

Omschrijving	Verslag kickoff redactievergadering
Vergaderdatum en -tijd	23 september 2024, 09.30 uur
Vergaderplaats	Teams
Aanwezig	Manuël Boessen, Stella Mechelse, Charlotte van den Berg, Rogier Post, Carla Verçosa Sant'Anna, Paulien Heijnis, Nienke Meijer, Annelies Koliijn, Mirjam van de Plas, Julia Emmen, Hortense Nollet, Marjan Dik, Frank Smeets, Vincent Post
Afwezig	Maaïke van Driel, Bart Verdaasdonk, Elly Hoekstra

Opening en voorstelronde

De redactievergadering opent met een voorstelrondje.

Vervolgens wordt door de projectleider van Nationaal Archief (NA) verteld dat het doel van het traject is om te komen tot een methodiek voor het maken van een risicobeoordeling op het gebied van duurzame toegankelijkheid (DUTO), vergezeld van praktische voorbeelden. Het is bedoeld voor informatieprofessionals, die als gebruikers een risicobeoordeling gaan uitvoeren.

Verder wordt toegelicht hoe kennisproducten van NA ontstaan. Dit begint bij een geconstateerde behoefte vanuit het werkveld. Op basis van deze behoefte wordt een aanmeldformulier voor een kennisproduct ingebracht in de Standaardisatieraad van het NA (SRNA). Het kennisproduct kan, indien goedkeuring volgt van de SRNA, de vorm krijgen van een norm of handreiking (zie voor uitgebreide uitleg: [Standaardisatieraad Nationaal Archief | Nationaal Archief](#)).

Wat willen we samen bereiken?

- Scope
Het gaat om het uit kunnen voeren van een risicobeoordeling, die aansluit bij het DUTO-raamwerk en toepasbaar is voor alle lagen van de overheid. Het generieke karakter betekent ook dat er altijd een specifieke doorvertaling nodig zal zijn naar een specifieke organisatie. Gestreefd wordt naar een pragmatische insteek die het ook mogelijk maakt om de risicobeoordeling in te passen in bestaand risicomangement of PDCA-cyclus. Ook wordt rekening gehouden met samenwerking met aanverwante disciplines zoals security en privacy.

- Doelgroep
De doelgroep bestaat uit het management, als eindverantwoordelijke (in de lijn) en informatieprofessionals die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de risicobeoordeling in opdracht van het management. De professionals op het gebied van kwaliteitsmanagement worden niet als primaire doelgroep gezien.
- Leerdoelen
Eerst wordt uitgelegd dat met informatiesysteem het geheel van mensen, procedures en middelen wordt bedoeld. Het hoofdoel is het kunnen uitvoeren van een snelle risicobeoordeling op bestaande informatiesystemen. Dat stelt de eindverantwoordelijke in staat om besluiten te nemen.
De subdoelen zijn:
 - Het kunnen uitleggen van het belang van een DUTO-risicobeoordeling.
 - De methode kunnen uitleggen.
 - Het toepassen van een methode en hulpmiddelen om de risicobeoordeling te kunnen uitvoeren.
- Indeling kennisproduct

Onderdeel	Inhoud	Doelgroep
Startpagina	Inleiding op het kennisproduct	Informatieprofessionals en managers
Module 1	Definities en kaders	Informatieprofessionals en managers
Module 2	Stappenplan risicobeoordeling	Informatieprofessionals
Module 3	Praktijkvoorbeelden voor eindgebruikers	Informatieprofessionals

De projectleider vraagt aan de redactieleden of zij zich kunnen vinden in voorgestelde opzet van het kennisproduct. Een redactielid geeft aan de opzet te onderschrijven maar vraagt zich wel af wat bedoeld wordt met bestaande systemen en of je de risicobeoordeling ook niet zou moeten kunnen gebruiken in het kader van archiveren by design (AbD). De projectleider antwoordt hierop dat het inderdaad ook gebruikt moet kunnen worden bij het inrichten van nieuwe systemen. De nadruk op 'bestaande' heeft ook te maken met de opdrachtverlening vanuit Open Overheid waar de focus ligt bij de departementen. Daar is vaak nog veel behoefte aan het inzicht krijgen in de bestaande informatiehuishouding. En ook het rapport 'alles is niks' van de ACOI, waar risicobenadering als methode wordt genoemd legt nog veel nadruk op de bestaande informatiehuishouding. Vanuit het project zien we de risicobeoordeling in ieder geval ook in het licht van Abd.

Gevraagd wordt waarom medewerkers kwaliteitsmanagement niet tot de primaire doelgroep behoren. Uitgelegd wordt dat ze binnen een RACI-tabel beschouwd kunnen worden als 'te raadplegen' (consult).

Ook wordt gevraagd of er raakvlakken zijn met een kwaliteitssysteem, aangezien inspecties hier vaak naar vragen. Hierop wordt geantwoord dat hier zeker aandacht aan zal worden besteed. Bijvoorbeeld aan de verbinding met een PDCA-cyclus en ook hoe je integraal met andere vakgebieden op dit vlak kan samenwerken.

Een ander redactielid vraagt bij de doelgroep management, of hiermee de lijnverantwoordelijke wordt bedoeld. Dit wordt bevestigd. Risicobeoordeling moet managers helpen om besluiten te nemen. Zodra er besloten wordt om iets te gaan doen, komt het DUTO-raamwerk in beeld om concrete maatregelen te nemen.

Nationaal Archief

Datum

24 september 2024

Eén redactielid geeft aan dat er meer nadruk gelegd zou moeten worden op het eigenaarschap en verantwoordelijkheid van managers. Deze mening wordt gedeeld.

Een ander lid vraagt of een informatiesysteem niet te breed is als uitgangspunt, waardoor het kennisproduct het risico loopt te generiek te worden. Hierop wordt geantwoord dat het gaat om de te nemen stappen om de beoordeling uit te voeren en vervolgens bijvoorbeeld te bepalen welke DUTO-processen ontbreken. Dit komt in verschillende modules terug.

Over de leerdoelen wordt de vraag gesteld of het alleen geënt is op de risico's en daarmee om te gaan? Zou een expert ook geen advies met voorgestelde scenario's ter besluit moeten voorleggen. Bijvoorbeeld ook met een koppeling naar MoSCoW en niveau van maatregelen. Hierop wordt gesteld dat dit al in het DUTO-raamwerk verweven zit. Hierop wordt opgemerkt door een redactielid dat deze meer voor AbD zijn bedoeld.

De projectleider licht toe dat aan de hand van normen vooral de voorfase zal worden uitgewerkt voor het niveau van maatregelen, maar niet het niveau zelf. Het is niet mogelijk om voor de veelheid aan verschillende organisaties te bepalen wat de risico's zijn. Dat laatste kan wel d.m.v. praktijkvoorbeelden. Door een redactielid wordt aangegeven dat het dan belangrijk is om aan te geven hoe de verbinding met passende maatregelen wordt gemaakt. Dit wordt beaamd.

Verder wordt gevraagd of de handreiking ook kan worden ingepast bij een integrale werkwijze. Bevestigd wordt dat dit de bedoeling is.

Hoe gaan we dat doen?

- Proces en planning
De planning voor het project wordt toegelicht. De handreiking (exclusief praktijkvoorbeelden) zal volgens de planning in Q2 2025 geaccordeerd moeten worden door de SRNA. De rol van SRNA wordt hierbij uitgelegd. De frequentie waarmee de SRNA bij elkaar komt (momenteel drie keer per jaar), bepaalt mede wanneer modules worden opgeleverd. Concreet zal dit betekenen dat toegewerkt wordt naar twee door de SRNA te accorderen batches.
- Bepalen groepsindeling
De groepen wordt toegelicht: het gaat om drie groepen die respectievelijk inspiratie leveren, meelesen en testen.
Over de inspiratiegroep wordt gevraagd of dit alleen is voor degenen die al aan de slag zijn met risicobeoordeling of ook voor hen die al een duidelijk beeld hebben van het 'hoe'. Geantwoord wordt dat het gaat om wederzijdse uitwisseling, maar bij voorkeur o.b.v. ervaringen.
Over het testen wordt opgemerkt dat de inspanning hierbij te overzien zal zijn: het gaat immers niet over het realiseren van maatregelen.

De voor de vergadering opgestuurde indeling was alleen een voorstel; redactieleden kunnen zelf hun voorkeur aangeven. Gezamenlijk komt de vergadering tot de volgende indeling:

Nationaal Archief

Datum

24 september 2024

Inspiratiegroep <i>Okt/nov 2024</i>	Meeleesgroep <i>Eens in de drie maanden</i>	Testgroep <i>Mei/juni 2025</i>
Charlotte van den Berg (Gemeente Utrecht)	Maaïke van Driel (DNB)	Nienke Meijer (Ministerie van Financiën)
Miriam van de Plas (Provincie Flevoland)	Julia Emmen (BHIC)	Stella Mechelse (BD)
Stella Mechelse (BD)	Nienke Meijer (Ministerie van Financiën)	Paulien Heijnis (I&W) i.s.m. Justin Klein (RWS) en eventueel RDW
Manuël Boessen (Universiteit Maastricht)	Carla Verçosa Sant'Anna (UWV)	
	Hortense Nollet (SVB)	
	Paulien Heijnis (Ministerie van I&W)	
	Manuël Boessen (Universiteit Maastricht)	
	Charlotte van den Berg (Gemeente Utrecht)	
	Miriam van de Plas (Provincie Flevoland)	
	Annelies Kolijn (Zeeuws Archief)	

Verder maakt het voor inspiratie ook niet uit of het in papier is uitgedacht, maar nog niet gerealiseerd, of het gaat om kleine of grote organisaties en of uitgetroefde methodes wel/niet succesvol waren. Verder kun je ook klein beginnen als je bijvoorbeeld nog geen PDCA-cyclus hebt.

Rondvraag en afsluiting

Gevraagd wordt of deelnemers aan de inspiratiegroep eventueel ook een op een afspraken kunnen maken met het NA, of liever gezamenlijk. Voorkeuren hiervoor verschillen nog. Een aantal redactieleden hebben voorkeur voor gezamenlijke bespreking. Eén lid geeft aan vooral digitaal te willen delen.

Toegezegd wordt dat de sheets en het verslag worden doorgestuurd aan de redactieleden.